

beëdigd. Zijn moeder behoorde tot het ons bekende schippersgeslacht en fungeerde meermalen als doopgetuige met haar man, als er weer eens een bevalling aan boord van een samoreus of rijnschip in de Leuvehaven in de uitgebreide familiekring plaats vond.

De tweede zoon van Johan Gideon was de reeds genoemde Pieter Cornelis Pasché, die op de Keulse lijst van Rijnschippers van 1808 vermeld staat, maar als zodanig te Rotterdam pas erkend wordt bij de uitbreiding van het aantal schippers van 10 tot 14 bij Resolutie van Burgemeesteren van 6 februari 1815. Blijkbaar meende hij zich in die tijd een huwelijk te kunnen veroorloven, want op 30 augustus 1815 trouwde hij op 41-jarige leeftijd met Josina Steenbus. Behalve twee zoons had hij tenminste nog één dochter, gehuwd met de korenmolenaar Leendert van Onselen. Er zijn dus tussen de familie Pasché en de Rijnschippers talrijke relaties.

In de bovengenoemde concept-instructie van 1797 wordt de verwachting uitgesproken, dat binnen afzienbare tijd weer een tweede weger kan worden aangesteld. Daarbij wordt aangetekend, 'dat de alsdan aan te stellen tweede weger tot in den derden graad inclus, niet zal mogen zijn geparenteerd aan eenig schipper op den Rhijn of Keulen varende, nog ook geïnteresseerd zijn in – of zelfs mogen doen – eenige affaires op Keulen of andere duitsche plaatsen – nog zoodanig comptoir als bediende of boekhouder waarnemen'.

Het is duidelijk, dat men op dat punt bezwaren tegen Pasché koesterde. Evenmin is het voor bestrijding vatbaar, dat de schippers in het algemeen en de Rijnschippers niet uitgezonderd, een lastig en rumoerig volkje waren. De klachten zijn waarlijk niet van de lucht en al komen die vaak uit een verdachte en belanghebbende, speciaal Keulse hoek, zij zijn te talrijk en unaniem om er een grond van waarheid aan te ontzeggen. Zij zijn lui, onaangenaam in de omgang, denken meer aan hun eigen belangen en genoegens dan aan hun plicht, zij verdienen teveel, zij maken hun schepen steeds mooier, enz. Kennelijk heeft Pasché het nodige overwicht over de Keulse schippers kunnen behouden, want zelfs in 1830 wordt hij nog als waagmeester in de stedelijke naamwijzer genoemd.

Voor de Keulse schippers was er sinds 1794 steeds minder te doen. Zij werden vaak gedwongen in 's lands dienst te varen: zo deelt mr. F. C. Koch in zijn artikelenreeks over Rotterdam onder de Bataafsche Republiek ¹²⁾ mede, dat Wethouders en Raden op 1 april 1795 een viertal Keulse schippers requireerden (dat waren,